2011. október 4., kedd • LXIX. évfolyam • 232/2. szám, 20 oldal • Budapesti kiadás • 200 forint, előfizetőknek 141 forint • www.nol.hu

NÉPSZABADSÁG

Gyurcsány Ferenc: „A mi bűnünk is, hogy pöffeszkedhetnek”

- Kihallgatták és meggyanúsították a volt kormányfőt Sukoró-ügyben.
- Szimpátiatüntetés volt a Központi Nyomozó Főügyészség előtt. →5

FRANCIA HÖLGY AZ ÉV BORÁSZA HEGYALJÁN

Arcok →20

Megyesirató Orbán már döntött

Funkció híján kádertemető

Nemrégiben rendkívüli ülést tartott Szentendre önkormányzata. Az ülés egyetlen napirendje az volt, hogy képesek-e biztosítani a Pest Megyei Könyvtár idei működtetéséhez szükséges, a megyei támogatás kiegészítését szolgáló kilencmillió forintot. Ekkora összeget nem tudtak előteremteni – a város mindössze másfél millió forintot szavazott meg erre a célra. A környékbeli települések pedig további 800 ezer forint körüli összeget biztosítanak – az összesen 2,3 millió forint tehát meg sem közelíti azt az összeget, amellyel a könyvtár működését fedezni lehetne.

Az régóta tudható, hogy Pest megyében nagy a baj, de most már világos az is, hogy ez valamennyi megyére igaz – nem véletlen, hogy *Orbán Viktor* miniszterelnök tegnap 180 milliárd forintos adósságról beszélt, amikor bejelentette, hogy a kormány átveszi a megyei intézmények működtetését és azokkal együtt a hitelállományukat is. Ez rendkívüli összeg, és kérdéses, hogy a központi költségvetés miként lesz képes ezt a büdzsé terhére kifizetni. Most sehogy. Orbán Viktor ugyanis közölte, hogy tárgyalásokat kezdenek a bankokkal a törlesztések esetleges átütemezéséről. Persze ez önmagában csak az egyik nagy tétel: úgy tűnik ugyanis, hogy most még szinte senki nem számol a megyék működési hiányával, amely becslések szerint csak idén további 30-40 milliárd forint lehet. Akárhogy is, valakinek előbb-utóbb fizetnie kell, máskülönben sorra csődöt jelentenek majd a rendkívüli mértékben eladósodott intézmények, a kórházak, az iskolák és – miként az a szentendrei példából is kiderült – a könyvtárak, a levéltárak, a színházak.

Egyelőre mindenki örül a megállapodásnak, amelyet Orbán Viktor valamennyi megyei vezetővel szentesíttetett. Ugyanakkor kétségtelen, hogy a Fidesz erős embereinek – a megyei elnökök nem látszanak közéjük tartozni – lesz még ehhez néhány szavuk: az ugyanis továbbra is rejtély, hogy mi lesz a megyei jogú városok intézményrendszerével. Ez azért is fontos és azért kardoskodnak a Fidesz polgármesterei amellett, hogy legyen beleszólásuk a jövőben is ezek sorsába, mert a települések polgármestereit, szemben a megyék élén állókkal, közvetlenül választják.

Kétségtelen, hogy abban, amit a kormány tesz, van logika. Elvileg nem baj, ha bizonyos szolgáltatások egy kézben összpontosulnak, és a minőségük, illetve a hozzáférhetőségük nem attól függ, hogy az intézmények melyik megyéhez tartoznak. Bajosan lehetne egy szinten említeni ugyanis egy nyugat-magyarországi intézmény színvonalát egy kelet-magyarországiéval, amire, ha a kormány valóban képes megvalósítani az elképzeléseit, gyógyírt jelenthet, ha garantálja a szolgáltatások egységes színvonalát. Persze akkor is ott marad a levegőben a kérdés: mi lesz azzal a töméntelen pénzzel, amit a kizsigerelt önkormányzatok fordítottak intézményeik fejlesztésére?

Kétségtelen ugyanakkor az is, hogy a kormány ezzel a lépésével valójában a süllyesztőbe küldte a megyéket, ami ismét csak arra világít rá, hogy élesen el lehet választani azt, hogy mit tesz egy párt ellenzékben és mit kormányon. Annak idején ugyanis a Fidesz a leghatározottabban tiltakozott a *Gyurcsány Ferenc* vezette kormány regionalizálási törekvései ellen azzal, hogy „a megyéket nem lehet csak úgy kitörölni Magyarországból”, valamint rendkívül éles szavakkal illették a *Lamperth Mónika* akkori belügyminiszter által kidolgozott kistérségi modellt. Ehhez képest most a megyék ugyan megmaradnak, de valójában érdemi funkció nélkül, a kistérségeket pedig fölváltják a járások, amelyeket, meglehet, kétharmados felhatalmazással az eddigieknél komolyabban meg lehet majd szervezni, de a feladatuk végeredményben ugyanaz marad. Visszatérve a megyékhez: Orbán Viktor ugyan azt hangoztatja, hogy területfejlesztési funkcióik lesznek, de ez önmagában vajmi kevés – az uniós pénzekről ugyanis a megyék nem dönthetnek Brüsszel jóváhagyása nélkül, a magyarországi területfejlesztési források pedig ehhez képest aprópénznek számítanak. Így valójában a megyék a Fidesz–KDNP kormányzása alatt teljesítik be történelmi funkciójukat: kádertemetők lesznek. **Az ügy →4**

A Pest Megyei Könyvtár Szentendrén FOTÓ: KOCSIS ZOLTÁN

ÖTÖDIK HASÁB

Hitel

Ha van elviselhetetlen egy állam működésében, az a bizonytalanság. Ha a polgár például nem tudja „bemérni”, órákat kell-e várnia a közhivatalban, vagy tíz perc alatt végez. Most, hogy a mindenható közhatalom igézetében január elsejétől a kormány átveszi a megyei önkormányzati intézményeket, csak abban vagyunk biztosak, hogy nem lehetünk biztosak benne, a helyzet javulni fog, s működő közigazgatással lesz dolgunk.

Azért nem lehetünk biztosak benne, mert az, aki a hatalmi piramis csúcsán ül, maga is bizonytalan. Magyarul megmondva: összevissza beszél.

Egy éve mást sem hallunk a kormányfőtől, mint hogy a magyar alkotmányos forradalom vívmányaként a válság terhét a bankoknak kell viselniük. Hogy a kormány megvédi a bankoktól a népet. Az embereket. És valóban: hiába a figyelmeztetés, hogy lehet utálni a bankrendszert, de a gazdaság nem fog működni, ha párbeszéd helyett egyoldalú intézkedésekkel akkora pénzügyi terhet raknak a nyakába, amitől már képtelen lesz hitelt nyújtani.

Tegnap reggel viszont, ha nem is nagyot, de változott a hangnem. Orbán Viktor közölte: a kormány átveszi a megyei önkormányzatok intézményeit s az ott felhalmozott 180 milliárd forint, kezelhetetlen méretű adósságot is, amelyről tárgyalni kíván a bankokkal. Ám, figyelmeztetett, a magyar bankrendszer vállára már sok terhet tettek, ezért óvatosan kell eljárni, a hitelintézetek szempontjait is figyelembe kell venni, mert a gazdaság finanszírozásához hitelre és így bankokra is szükség van.

Hiteles mondatok! Mi történhetett? Takarítás közben Széchenyi leeshetett a könyvespolcról. *(A szerk.)*

Vélemény

Tatarozás

Kriván Bence a költségvetésről mond véleményt, idézve Matolcsy Györgyöt, aki csaknem egyetért azzal: a büdzsé érthetetlen. →11

Kolontár egy év után

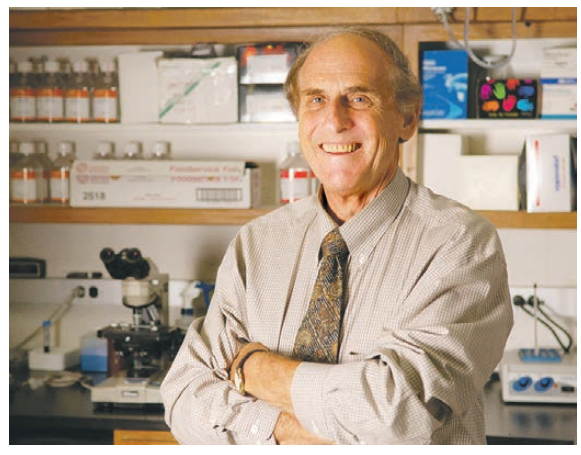
Ferenczi Krisztina a kolontári iszapkatasztrófa áldozatairól és az újjáépítés nyerteseiről ír. →11

Csinálj fekvőtámaszt, vagy ha nem, eltöröm a kezed!

Nem akármilyen bűnlajstrommal hét kamasz ül a vádlottak padján a Székesfehérvári Városi Bíróságon. A következmény: kudarc után átdolgoznak egy pedagógiai kísérletet. →7

Szolidaritás: nem párt, hanem új társadalmi összefogás

Olyan mozgalmat kívánunk, amely nem rombol, hanem a demokratikus értékek megőrzéséért szerveződik – mondja Kónya Péter a hét végén meghirdetett Szolidaritásról. →6

POSZTUMUSZ NOBEL-DÍJ?

Szeptember 30-án elhunyt az idei orvosi-élettani Nobel-díj egyik díjazottja, Ralph Steinman. A díjat az 1974-ben módosított szabályzat szerint posztumusz nem ítélik oda – az elismerés sorsát most az dönti el, hogy a bizottság még a tudós életében határozott-e. →16

FOTÓ: MTI/EPA

9 770133 175029 11232